

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono.

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 3 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 68.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

J — n:

Za mladino!

Klerikalni listi so baje poročali, da je bilo na klerikalnem dijaškem sestanku, ki se je ob priliki orlovskega tabora vršil v Mariboru, 2000 omladinskih katolikov. 30 let že zasledujem in opazujem klerikalne manire in torej vem iz izkušstva, da na svojih zborih vidijo vsakega udeleženika najmanj po dvakrat. A oni, vajeni čudežev, vidijo mesto enega čestito tudi po tri, pet in celo deset. Orle v Mariboru so n. pr. videli vsakega po desetkrat. Podoben čudež se je zgodil s katoliškim omladinskim shodom. Videli so jih glasom svojih poročil 2000. Iz tega sledi, da je bilo na shodu maksimalno 1000 ljudi, od teh zopet najmanj 500 takih, ki se jih ne more več šteti med omladince, a med ostalimi 500 je bilo zopet toliko lemenatorjev in drugih neštudentov, da je ostalo pravih študentov (srednješolcev in visokošolcev) kvečjemu 200. Eto, rekel sem, da je bil čudež velik, kajti vsacega so videli po desetkrat! In še med tem 200 je bilo mnogo ne posebno trdnih katoličanov, mnogo ljudi, da se poslužim krepkega svetopisemskega izraza.

Za citirano katoliško število 2000 torej nimamo posebno velike vere! Eno pa nam dotično poročilo vseeno znova kliče v spomin: Da namreč gg. katehetje še vedno z veliko vztrajnostjo lovijo srednješolsko mladino v svoje mreže. Tako je bilo že pred mnogimi desetletji, ko je Mahnič začel zastrupljati srednješolce z idejami, ki so končno vstvarile podlago za početje enega Šušteršiča in njegove kompanije. Isto se je vršilo pozneje vedno in mariborski shod nam dokazuje, da se seveda vrši tudi še l. 1920. Ni to torej nič novega. Prepričan sem, da se tudi glede uspehov ni nič spremenilo. Takole prvošolca, drugošolca do četrtošolca je katehet prav lahko omamil, pozneje pa mu je misijonsko delo napravljalo vedno več težav in krajem srednje šole je bila čreda njegovih dobrih ovc vedno že jako majhna. Uverjen sem, da ostane pri tem tudi l. 1920 in pozneje, kajti razvijajoči se duh mladega, zdravega človeka se prirodno sam upre verigam, v koje ga hoče fanatičen katehet vkleniti. Podleži samo ono, kar je medlo in ni za ta svet. Tako je bilo in tako ostane in s tem je delni uspeh za strujo teme zasiguran še za dosti dolgo dobo!

Kakor rečeno: Mladi, zdravi, razvijajoči se duh začne se sam upirati agitatorjem teme. Tak je zakon narave. Vendar nam vsem ta zakon narave ne more in ne sme odvzeti dolžnosti, ki jih imamo

E. T.:

Kuku, kuku!

Kuku, kuku! Pomlad, pomlad je tu! Zavel je veter čez poljane in završel v pravkar ozelenelih vrhovih dreves, razbrzdano in razigrano, kakor jetnik, oproščen ječe in okov . . . In poigraval se je tu s svežimi listi, zazibal in vzvalovil tam rosne travne bilke in odplul opet nevzdržen dalje, tja do konca pokopališkega zidu, po katerem se je vzpenjal vednozeleni bršljan, in še naprej, čez vse cvetoče livade . . . Kuku, kuku! Pomlad! . . .

Tam na poti, ki vodi s pokopališča, stopa trudno bitje, ki si je, kakor da bi ne hotelo zaznati glasnega klika mlade kraljčine Vesne, zastrlo z gostim, črnim pajčolanom obraz. Hudomušni veter pa ga je, kakor nevoljen, zvrtnil visoko v zrak, da je udaril gospej v blede lica.

Čuješ, pomlad je tu! Predrami se — pomlad!

Zdrznila se je, obstala, segla po pajčolanu in se skoro iznenadena ozrla okrog . . .

Kuku, kuku!

Da, v istini, pomlad je tu! Pomlad . . .

Kolikerič v njenem bornem življenju? — Potegnila je z roko preko čela,

v tem, da omladino tudi izrecno opozarjamo na črno opasnost. Mladega duha, ki se začne upirati agitaciji kateheta, kateremu stoji vsled neznajne osebnosti dobičaželjnosti morebiti tudi kak posvetnjak ob strani, treba podpreti z dobrim nasvetom, z dobrim naukom. Ali se to vrši v dovoljni meri? Črne agitacije je dovoljno, kakor je nje bilo vedno mnogo. Ali pa se tudi dovoljno stori za protiajitacijo? Znano je razum tega, da se črna agitacija le prerada poslužuje celo terorja. Ali je organizovana obramba nesrečne omladine proti črnemu terorju? Izprašajmo si v est, da vidimo, ali v tem predmetu vršimo svoje dolžnosti ali ne.

Jesen. Šole se zopet odpirajo, srednje in visoke. Abnormalnim razmeram, ki so tudi v šolstvu nastale radi vojne, začnejo zopet slediti normalne prilike. Navdušenju, ki je doslej viadalo v omladini radi osvobođenja jugoslovenskega naroda, mora zopet slediti resno delo, resen študij, resno pripravljanje za življenje. Brama svobode zahteva od nas morebiti celo večjih sposobnosti nego je zahtevala borba za isto. Zato moramo posvetiti vso pažnjo nacionalni in strokovni vzgoji nove generacije, osobito moramo omladino ščititi, da je v njenih najnežnejših dneh ne otrujejo anacionalni elementi, nasprotniki narodne svobode in kulturnega napredka v narodu. Mislimo na vse to sedaj v jeseni, ko se zopet odpirajo šole! Mislimo na stike z omladino, mislimo na predavanja za omladino, mislimo na preskrbovanje omladine z dobrim čitvom! Ravno v slednjem imamo posebno dolžnosti, kajti draginja knjig, časopisov in tiska omladini skorajda onemogočuje, da bi tu sama z lastnimi sredstvi mogla storiti dovoljno. Mislimo na to in organizujemo pomoč, ki je potrebna!

Ali naše omladine ni treba ščititi samo proti klerikalizmu, nego tudi proti istotaku mednarodnemu in nazadnjaškemu boljševizmu. Važno gonilo silo boljševizma tvori vsekakor velika socialna nepravda, pod katero ječijo in trpijo pod kapitalističnim režimom ogromne mase vseh narodov. Borba za socialno pravičnost! Katera ideja je lepša in potrebnjša, da bi se za njo ogrevala omladina, ki je vedno stremela k najlepšemu! Toda že skušnjava par boljševističnih let nas uči, da se tako lepi ideali z nasiljem ne da uresničiti. Vsako gibanje za boljmi postane opasno za napredek človeštva, ako mu je nasilje glavno sredstvo v boju za ciljem. Naša omladina, ki se mnogo ogreva za boljševistični teror, ne poznavajoča življenja, se nahaja v največji opas-

trudno in boječe, kot bi bil greh, da o tem samo misli. A najsi ni hotela, se z vso svojo notranjo silo protivila, se ji je vsilila misel, da niti ena teh mnogih pomlad ni ni cvetela — nji . . . Stresla se je in njene oči so postale solzne, skozi te solze pa je videla nakrat teči pred seboj bitje hitro, omahujoče, preplašeno in tako osamljeno — samo sebe!

Kaj se ji je zgodilo v hipu?!

Nič ni pomagalo. Je-li hotela ali ne, morala si je slediti — od začetka. In tako je prišlo, da je videla samo sebe.

Ni bila li istotako kot danes pomlad, ko so ji pokopali očeta? Ah! . . . Sest let ji je bilo, ko je z njim legel v grob prvi in edini, ki jo je ljubil, res ljubil.

In mati?

Mlado, lepo ženo vidi, ki nosi žalni pajčolan — ne pregost — gre včasih na pokopališče, ne prepogosto, samo ker zahteva tako ozir na ljudi . . .

Potem pa pade mrak pozabljenja na umrlega. Tako gost, tako teman in neprodoren, da se malo dekletce skoro boji, odgrniti zastor, celo samo dotakniti se ga. Ne pogleduje posebno blagohotno mlada vdova svoje hčerke:

Ničesar mi ni zapustil, ničesar! Edinole zapreko na novo pot v življenje — tebe!

Teško prenaša te poglede; cele dne-

nosti, da bo morala zaostati v svojem duševnem razvoju, ako ne bomo razumeli, da jo oslobodimo tudi iz teh okovov. Njeno navdušenje za boljševizem dokazuje, da je vnetja za ideale. Ali na nas je, da ji pokažemo tudi prava sredstva, s katerimi more lepe cilje doseči, ne da bi istočasno na drugi strani porušila desetkrat več kulturnih vrednosti, nego jih je s svojo novo smerjo na novo vstvarila, ker se ni poslužila pravih pripomočkov. Ne zapirajmo oči pred novimi pokreti, nego poskusimo jim s svojimi izkuštv uravnati tok tako, da bodo čim najkoristnejši za narod.

Načelno pa velja: Ne pozabimo svojih dolžnosti napram omladini!

Politične vesti.

Kraljevič v Zagrebu. Regent Aleksander se je pripeljal dne 10. tm. zvečer v Zagreb. Akoravno je potoval strogo inkognito, ga je ljudstvo vendar spoznalo ter mu prirejalo burne pozdrave. Ko se je po mestu zvedelo, da bo v poslopju armijske oblasti prenočil, zbrala se je množica ter mu neprestano vsklikala v gledališču, ki ga je regent posejil, so mu istotako priridili prisrčne ovacije. Z regentom se vrača v Beograd tudi njegova sestra princezinja Jelena s svojim sinom Vsevolodom.

Razprava o proračunu. Finančni odbor je imel dne 9. tm. dopoldne sejo, na kateri je razpravljalo o državnih trošarinah. Pričetkom debate je predlagal poslanec dr. Brezigar, naj se državna trošarina plačuje v srebru in ne v zlatu, kakor je določeno v proračunskem finančnem načrtu. Odbor je sprejel ta predlog. Nadalje se je razpravljalo o trošarini za sladkor. Proračun določa trošarino v znesku 20 dinarjev na kilogram. Finančni odbor je znižal to trošarino na 1 dinar. Tekom nadaljne debate se je zahtevalo, da se trošarina na olje popolnoma odpravi. Debata je prišla do točke, ki govori o trošarini na električno razsvetljavo. Pri tej točki je zahteval dr. Brezigar, da se tudi ta trošarina odpravi ter utemeljeval svoj predlog s tem, da za slučaj, če ostane trošarina na razsvetljavo, ni pričakovati, da bi se elektrarne, osobito falska, mogle razviti. Na pivo je določena trošarina 40 para (K 1.60) na liter, na kavo 2 dinarja na kilogram, na šumeča vina 6 dinarjev, za likerje 8 dinarjev na liter.

Koliko bo poslancev v konstituenti? Iz Beograda javljajo, da 422. Na Srbijo jih odpade 157, na Črnogoro 8, na Hrvatsko in Slavonijo 95, na Bačko in Baranjo 25, na Banat 20, na Dalmacijo 21, na

ve se molče in plašno skriva po kotih . . . Ko se poda zvečer k počitku, ji je mnogokrat, kot da bi morala prositi mater vsaj enega poljuba, ene tople, mehke besede, enega ljubeznjivega pogleda. Tako zelo koprnj njeno srce po ljubezni . . .

A nihče se je ne spomni.

Morda pa ona k temu tudi nima pravice? Naj se pokori za to, da si je bolehen mož izvolil tako mlado, cvetočo stvarco, kot je njena mati, za ženo! Ah! . . . Ali, da je za umrlega, trpi rada! . . .

Tako poteka njeno življenje v boleštni osamelosti, ko se nakrat zave, da je postala to, kar imenujejo ljudje mlado deklico.

In ker eden ljubimcev njene matere to opazi, ji postane življenje še neznosnejše.

Pomlad, poletje, jesen minevajo, prinašajo drugim srečo ali vsaj usodo, le za njo se ne spremeni ničesar. Ako se sme odpočiti od dela, zbeži kakor iz težkega sna prebujena, ven v prosto naravo in se kakor začudeno ozira v zelene vrhove dreves, v modrino nebesnega svoda . . . In ko srečuje ljudi z veselimi, smejočimi obrazi, se čudi, kaj napravlja ljudi tako srečne. Tako malo pozna srečo . . .

Konečno, nekega dne se ji zazdi, da se je je vendarle spomnila in nasmehnila.

Slovenijo 40, na Bosno in Hercegovino 63. Četrtnina vseh (t. j. 108) mora biti kvalificiranih, t. j. z visokošolsko izobrazbo.

Nov predsednik Nar. predstavništva dr. Vukčević se je v svojem nastopnem govoru zelo ostro izjavil proti postopanju Italijanov v zasedenem ozemlju, proti njih nasilstvom, proti paljenju in rušenju privatne posesti in uničevanju kulturnih dobrin našega naroda.

D' Annunzijeve država proglašena.

V sredo 7. tm. je proglasil d' Annunzio v gledališču na Reki italijansko regentstvo na Kvarneru. D' Annunzio je od tega dne naprej neomejen samodržec na Reki. Njegovi pristaši so proslavili ta čin z manifestacijami po ulicah, shodi, zvonjenjem, streljanjem itd. Consiglio Nazionale, ki je bil za aneksijo, je vsled tega odstopil. Reška »Vedetta d' Italia« prinaša širokoustne članke o »osvoboditvi mesta«.

D' Annunzijeve izjave o aneksiji Reke. D' Annunzio je pretečen četrtek v narodnem gledališču odkrito izjavil, da pomeni »Reggenza italiana di Fiume« realno in nepobitno aneksijo mesta Reke za Italijo. Njegov načelnik de Ambris je na to prečital štatut in povdarjal, da bodo Jugoslovani na Reki uživali vkljub novi situaciji popolno svobodo. D' Annunzio je v svojem govoru napadel zelo ostro Francijo, kar je izzvalo mnogo žaljivih klicev proti Franciji, posebno radi tega, ker je »Temps« pisal, da bi samostojna Reka kršila londonski pakt in bi bila s tem odvzeta Italiji možnost do vseh drugih koncesij. D' Annunzio je javno prisegal, da bo tudi vnaprej deloval na združenje Reke z Italijo, da se je baje Jugoslavija z izgubo že sprijaznila in namesto Reke zahtevala že Albanijo.

Jugoslavija ne priznava reške države. Iz Milana poročajo, da je jugoslovanska vlada že pred dnevi sporočila ententi, da ne prizna po d' Annunziju proglašene kvarterske države.

Novi spletke. Iz Balkana poročajo, da so italijanski mornarji ladje »Dante Alighieri« hoteli 11. tm. navaliti na ozemlje med Bakrom in Kraljevicom. Če bi se Jugoslovenci skušali braniti, bi jih s težkimi topovi zbrisali z zemlje ter vse porušili. Preko mostu na Sušak je bilo 3. tm. odposlanih 80 vozov municije proti Grobniku.

V Trstu je obnovljen zopet železniški promet, vendar mesto kaže popolnoma deprimirano lice. Vse delo v pristaniških počiva. Vojaštvo se klati po ulicah, prebivalstvo je zmedeno in se boji, da zadnji izgredi niso konečni marveč le početek nadaljnjih nasilstev in pokolov.

Res da mora prekoračiti mrtvaški oder, predno najde k nji. Nekje v daljnem mestu umre sorodnica njenega očeta, ki jo ni nikdar videla, je niti po imenu poznala. Umre brez oporoke. In sodnija odloči za bitje, ki je kljub svoji mladosti že tako plašno in zbegano, da se niti ne upa veseliti ob tej nepričakovani sreči. In kako tudi — saj ve, da ji prihaja le iz mrzle, brezčutne daljine, da je ji ne pošilja — ljubezen!

Vendar posije zdaj žarek v njeno borno življenje. Mati govori z njo zopet prijazno in ljubeznjivo. Tudi opusti življenje, ki osramočuje spomin in ime pokojnika, postane čez noč mehka in sladka. Uboga dedinja čuti, da to ne prihaja, ne more izvirati iz srca, da je vse skup le slaba, prisiljena igra, ki jo igrajo za njen denar. In ko se sedaj v spominih ozre nazaj, vidi, da je to čutila že v prvem hipu, samo da tega ni mogla, ni hotela — verjeti! Ah, kako zelo srečnega more človeka napraviti že sama misel, da je — ljubljen! — — —

Umrla je žena, ki jo je imenovala mati in z njeno smrtjo so se razpršili še zadnji dvomi, Polovico podedovanega denarja ji je bila ukradla, svojemu lastnemu otroku, da je poplačala dolgove svojega ljubimca. Do konca, do zadnje minute so se skrivale pod krinko materin-

Položaj v Italiji. »Sociolo« poroča, da je po raznih krajih Italije izbruhnila revolucija. Združili so se delavci in malikmetje ter se oborožili in nameravalo s silo razlastiti veleposestva. Gibanje kovinarjev se je raztegnilo tudi na rudarje. Vse večje tvornice so zasedli delavski sovjeti, ki vodijo obrate, tovarne stražijo rdeče straže. S strani vlade se ni ukrenilo ničesar proti delavstvu, pač pa se haje vlada pogaja in je baje sporazum skoraj dosežen. V tvornicah se izdeluje sedaj večinoma orožje. Po drugih vesteh pošilja vlada v razna mesta vojaštvo, kar kaže, da hoče sedaj poseči tudi sama vmes.

Obsedno stanje v Češkoslovaški. Zaradi silno razširjenega tihotapljenja na Poljsko je bilo dozdanj proglašeno na Slovaškem obsedno stanje. Sedaj so je razširili na celo Češkoslovaško.

Vojne priprave na Madžarskem. »Arbeiterzeitung« prinaša zanesljivo iz Budimpešte, da se Madžarska na vse kriplje pripravlja na vojno. V municijskih tvornicah v Waitzu se dela z mrzlično naglico, istotako v Raabu v tvornici vagonov. — Novejša poročila pravijo, da je Italija imenovala polnomočnega ministra za Budimpešto, Madžarski listi naglašajo, da je s tem vspostavljeno prijateljstvo med Madžarsko in Italijo — Kje pa nimajo Vlahi prstov vmes? (Op. stavca.)

Svetovni ženski parlament se vrši prihodnji mesec v Kristijaniji na Norveškem. Sodelovale bodo znamenite žene vsega sveta, tudi Jugoslavija bo zastopana.

Dvorenost slovenskih klerikalcev.

Vse klerikalno slov. časopisje od »Slovenca« pa do »Straže« bevska kakor neumno proti državnemu proračunu. Če strani izpolnjujejo s to polemiko, edino resnice nočejo povedati. Res je namreč to, da je njihov vodja, dr. Korošec sam podpisal ta državni proračun in da je s tem priznal on za svojo stranko pravilnost in tudi upravičenost istega. Vsak pameten človek mora uvideti, da je obstoj države v prvi vrsti odvisen od zadostne finančije podlage in da ako te ni, najboljša politika državi ne pomaga do zelene veje. — Boj, ki ga vodijo naši klerikalci doma, nima ne stvarnih, ne gospodarskih razlogov, ta boj vodijo le iz volilno-političnih vzrokov ter uganja s tem največjo demagogijo, češ, da bo naš kmet in delavec videl, da se zoperstavljamo davčnemu vijaku, ki so ga izumili demokrati! Povsod zvonijo z velikim zvonom, »ne dopustimo, ne dovolimo« in bogve kaj še vse, z nobeno besedo pa ne povejo, da so ob priliki predložitve svojega protesta min. predsedniku Vesničju samj izjavili, da dobro vedo, da je njih vodja dr. Korošec proračun sam podpisal in da je to za njih obvezno! Vsi klerikalni poslanci, ki so bili pri izročitvi protesta pri Vesničju, so tam izjavili, da je proračun tudi za njih obvezen in da ga odobrujejo. Zakaj potem to bevskanje po slovenskem klerikalnem časopisju proti proračunu? Tako daleč smo tudi v Sloveniji hvala Bogu že, da

stva najnižkotnejša nesramnost in hinavstvo in laž!

In vendar je jokala i na tem grobu, jokala za srečo, po kateri je zaman kopnela celo svoje življenje in ki je ni dosegla nikdar . . .

Našel se je mož, ki jo je znal pregovoriti, da mu je verjela. Njegove besede so donele kot čisto zlato, njegovo jasno oko je premagalo slednje dvome. S premoženjem, ki ji je še ostalo, sta mogla zreti krasni bodočnosti nasproti . . . Takrat je bila srečna.

In potem — ah! Le sedaj ne misliti naprej, le ne obstati tam, kjer se vidi, kot je sedaj — v žalni obleki!

Prihaja od groba soproga, ki ga je ljubila, čez vse ljubila, ki mu je zaupala, dala brez premisleka vse.

A premaga jo. Da morajo njene dušne oči kot prisiljene slediti nežni, ubogi postavi, ki se plazí kot plašna dekla okrog nove, bogate vile. Sredi v vrtu stoji ta vila, z balkonički in ostrejši, tako toplo, prijetno gnezdece . . .

Dom je to, ki si ga je zgradila ljubimka prevaranca za denar, za kojega je ogoljufal on njo, vdovo, zlorabeč zaupanje vanj, za zadnje, kar je imela . . .

In ko je videl, da je istotako preva-

si vsak lahtar zna na prste zračunati, kam pes taco moli, da se namreč klerikalcem ne gre za proračun oziroma njegova odklonitev, ampak da je cela stvar naperjena le proti drugim strankam v volilnem boju, ki se sedaj počenja. Vsi slovenski poslanci so se z vso energijo zavzeli za popravilo določil, ki so za naše pokrajine krivična in s ebo tudi tem potom poravnalo tako, da se bodo upravičene želje slovenskih davkoplačevalcev upoštevale. V tem smislu sta nastopila energično naša poslanca dr. Brezigar in dr. Puc. — Vse drugo, kar uganja klerikalno časopisje po Sloveniji je le demagogija in pesek v oči ter je namenjeno edino le zbegati naše ljudstvo in ga spraviti v nekako nerazsodnost, iz katere bi potem naši klerikalci kovali kapital za volitve. Vsa ta nesramna dvorenost naših klerikalcev pa jim ne bo pomagala, ker se vsak pošten človek že sedaj s studom obrača od teh hinavskih dvoreznih demagogov.

Mariborske novice.

Mariborska tiskarna bo obhajala letos 125-letnico svojega obstoja. Po neki olinati sliki te tiskarne je ustanovil isto Korošec Franc Schütz, rojen 1753, potem ko je ustanovil tudi še druge tiskarne, kakor v Ljubljani, Celju, Ptuj, nazadnje leta 1795 svojo zadnjo lastno tiskarno v Mariboru.

»Bioskop« v našem mestu ima, odkar se nahaja tu razmejitvena komisija, neko posebno manjlo, da predstavlja dosledno vse filme s samonemškimi napisi. Ni dvoma, da vpliva to na člane komisije, ki so dnevni posetniki, posebno zadovoljivo, ker se jim kaže »mariborsko nemštvo«. Seveda je drugo vprašanje, kako upliva to na tej zabavi sledeče oficijelno delovanje teh komisijskih članov. Poklicani faktorji pač naj naredijo vendar enkrat red, ali pa naj gredo in prepušijo svoje stolce zmožnejšim in zavrednejšim!

Ptujske novice.

Razpis službe pomožnega učitelja. Okrajni šolski svet v Ptuj razpisuje mesto začasnega pomožnega učitelja za šolske okraje Ptuj-Ormož-Rogatec, s sedežem v Ptuj. Mesto je izključno pisarniškega značaja in je pripravno tudi za učitelje-invalidne. Pogoj usposobljenostni izpit. Prošnje na okrajni šolski svet v Ptuj do 28. septembra tl.

Celjske novice.

Velik koncert hrv. pevskega društva »Sloboda« v Celju. V nedeljo 19. tm. priredi hrv. pevsko društvo »Sloboda« v prostorih hotela Union koncert z obširnim sporedom. Občinstvo Celja in okolice opozarjamo na to pomembno kulturno prireditve, pri kateri sodeluje nad 60 prvovrstnih hrvatskih pevcev iz Zagreba ob glasbenem proizvajanju štiridesetorice godbenikov. Narodna dolžnost je, da pokaže mesto Celje in okolica svoje umevanje za glasbo, petje in obče kulturno in prosvetno delo bratov Hrvatov ter to umevanje udeleži z kolikor mogoče mnogobrojno udeležbo. Predprodaja vs-

ran, kot je bil varal sam, sta mu sram in obup potisnila orožje v roke — — —

Zopet hoče zapreti oči, preiti v tužnih spominih. Morda, da je bila to lahkomiselnost, morda da jo je vendarle ljubil — morda?!

Kako se človek krčevito oprijemlje slamne bilke na oceanu — upanja! In vendar — ne verjame niti temu: »morda« . . .

Jezno je zavel veter in trgaj pajčolan z obraza, kot da bi se hudoval nad žalostno igro, ki jo igra to človeško dete s svojim lastnim dostojanstvom . . .

Hipoma se ji zazdi, kot da se ji roga nekdo glasno in tako neizrekljivo odurno, da ji mrz pretrese dušo.

Poglej si v obraz! Čemu se umikaš? Resnica se ne da izbrisati, ostane, dokler nima ničesar več tirjati . . . Čemu se torej izogibati svojemu lastnemu pogledu?!

— Bila je doma . . .

. . . Ko je par ur pozneje prišla stara postrežnica, ki je ž njo vred gledala nekdanj boljši dni, jo je našla sredi sobe — boso. V eni roki je držala obnošen čevljev, v drugi raztrgano nogavico.

»Ste se zmočili na pokopališču? Zakaj hodite po rosní travi!«

topnic pri Goričar & Leskovšku. Začetek ob 8. uri zvečer.

Hrvatski koncert. Da pripravimo bratom Hrvatom, ki nas posetijo v nedeljo ter nam hočejo nuditi zopet enkrat popoln pevski in glasbeni užitek, tudi mi časten večer, vabi tem potom Slov. žensko društvo svoj celokupni odbor danes — torek 14. tm. — zvečer ob pol 9. uri v zadnjo sobo narodne kavarne v svrhu pogovora o prireditvi, ki naj sledi koncertu. P. t. dame, ki bi hotele sodelovati pri prireditvi, prosimo, da nam to danes, torek zvečer ob določenj uri blagohotno naznaniho. — Odbor slov. žen. dr.

Klub napr. slov. akad. v Celju priredi skupno s tukajšnjo podružnico Jugoslov. Matice dne 25. tm. (sobota) ob 8. uri zvečer v vseh prostorih Narodnega doma veliko vinskih trgovcev s plesom. — Naprošamo vsa društva, da se ozirajo na to prireditve, koje del čistega dobička je namenjen skladu kluba za ustanavljanje ljudskih knjižnic v našem Korotanu, ostali del pa Jugoslov. Matici.

V III. porotni zasedanju v Celju bodo izven že včeraj in danes obravnavanih slučajev na vrsti še sledeči slučaji: 15. sept.: Franc Ribič in Butožar Pristovšek (poilstvo); 16. sept.: Ludvik Lužar, Juri Povalej (tatvina); 17. sept.: Jožef Drame (umor); 18. sept.: Franc Velkavrh, Jožef Gerzina (tatvina); 20. sept.: Rud. Horak, Maks Žvižaj (tatvina); 21. sept.: Walter Derganz in Jožef Padergajs (roparski umor); 22. sept.: Anton Artič (posilstvo), Anton Terbošnik (uboj).

Izpred celjske porote. Včeraj dopoldne se je vršila pred tukajšnjo poroto obravnava proti Stefanu Bincel in Andreju Lešnik radi tatvine. Glavni obtoženec Bincel je bil obsojen na 3 leta, soobtoženi Lešnik, katerega je zastopal tukajšnji odvetnik g. dr. Anton Božič, pa 2 leti težke ječe. — Popoldne se je vršila razprava zoper Jerneja Dolinar radi poverjenja. Izid poročamo prihodnjič.

Tatvina v vojaškem skladišču. K naši predzadnji notici pod tem naslovom pripomnimo, da je izsledilo orožništvo postaje Gaberje dotične izumovče na Ostrožnem in ne policijski agenti.

Prijeta. Orožništvo v Gaberjih je prijelo račinirano tatvico Floro Dobrave iz Litije, ki se je klatila po Lahovni, Prekorju in okolici ter izvršila tam več tatvin. Tatvica je izvrševala pred tem svojo obrt tudi po Kranjskem. Izročili so jo sodnijski oblasti.

Požigalca Jarmerjeve žage v Celju je izsledilo gabersko orožništvo v osebi Miha Dolgana iz Dramelj Isti je ob priliki, ko je kradel v žagi jermene, žago zažgal. Ni še dognano, ali je zažgal namnoma, ali samo iz neprevidnosti. Ukradeno jermenje je prodal po celjski okolici in je kupil isto od njega Alojz Samec v Arclinu. Zadeva je prijavljena sodniji.

Celjsko pevsko društvo začne v petek 17. tm. zopet z rednimi pevskimi vajami in sicer po običajnem redu; ob ponedeljkih in petkih za mešan, ob sredah za moški zbor. Pozivljajo se vse dosedajne pevke in pevci, da se petkove vaje polno, številno udeležijo. Sprejemajo se do preklica pri vsaki pevski vaji novi pevci in pevke, ki imajo posluh in potrebno res-

Nobenega odgovora. Samo čevljev je pogledovala uboga gospa vedno in vedno in mrmrala predse: »Čevljev rabi moja Anica in nogavičk, da nogavičk tudi! Čevljev, slišite? In nogavičk! . . .«

»Kristus nebeški, kaj pa počenjate?« jo je hotela predramiti služabnica. Zaman . . .

Dvoje objokanih, topih oči jo je pogledalo za hip, a takoj zopet zablodilo po sobi, dokler ni obstalo nad čevljem . . .

»Čevljev rabi in nogavičk . . . Moja uboga Anica . . . Čevljev . . . in nogavičk . . .«

. . . Pol ure pozneje je pridrdral rešilni voz. Ko je stopil zdravnik k nji, ki je še vedno nepremično ogledovala čevljev v svoji desni in jo povabil na izprehod, ga je pogledala za hip popolnoma razumno, potem pa mlo proseče dejala: O da, saj pojde rada z vami, moja Anica . . . Prosim pa, da lepo ravnate z njo! Saj je ni ljubil nihče, nihče!

Rabil jo je potisnil zdravnik v voz, ona pa se mu je nasmehnila . . . In s tem smehljajem na licu je šla nasproti temi in noči, ki jo je čakala . . .

Okrog nje pa je cvetela pomlad . . . Kuku! Kuku! . . .

nost za smotreno društveno deio. — Odbor.

Iz Celja se nam piše: V vili Krušič na Ljubljanski cesti se lahko dobi stanovanje in sicer na ta način, da se dotičnika, ki mu je Wacht am Rhein in pa bivša avstro-ogrška himna tako pri srcu, da si jo mora na gramofon igrati in nas izzivati, požene takoj tja, kjer so te himne doma in se jih rajši posluša. Mi se pa na noben način ne bomo pustili izzivati. (Toliko v vednost dotičnim gospodom.) To se je zgodilo v nedeljo, dne 12. septembra 1920, točno ob 17. (5.) uri popoldne. — J . . .

Egiptovska tema vlada v alici, ki nosi ime našega slavnega Aškerca. Ko gredo ljudje iz kina, se vedno pripeti kak karambol, pa tudi v jutro, ko ljudje hitijo na prvi vlak, se lahko kateremu kaj primeri. Zgodil se je včeraj zjutraj slučaj, da je bil nek gospod ustavljen, in če bi ne imel poguma, bi ga sumljiva prikazen gotovo napadla in oropala. Zato prosimo gospode na magistratu, recite: »Bodi luč« in bode luč! — J . . .

Telovadna obleka se je po pomoti vzela v nedeljskem večernem vlaku iz Hrastnika proti Celju. Prosi se, da se jo odda pri Celjskem Sokolu.

Kameloensstvo.

Čudne, neverjetne vesti prihajajo v javnost. Pri okrožnem sodišču v Mariboru bosta bojda kot sodnika nastavljeni dvorni svetnik dr. I. Fraidl (tozadevna vest ni resnična! Op. ur.) in tit. nadsvetnik Anton Morocutti. Kdor pozna preteklost obeh, temu mora ob tej vesti zavreti kri. Oba sta vzela Slovenke za žene, ki so pa takoj zatajile svoj naroč, da sta ta dva »štreberja« pod Avstrijo prej napredovala. Prvi je izstopil takoj iz pujske Čitalnice, ko je nehal nekdanji baron Pražak vodja just. ministrstva na Dunaju biti. V istem hipu je postala njemu in njegovej »milostivi« čitalniška družba »pregmajna«. Odsihmal je bil prononcirani nemčur in Ornigov podrepanik. Drugi je užival kot vseučiliščnik podporo od slov. podpornega društva, ker se je za »narodnjaka« izigral. Ko je v službo stopil, postal je očitne renegat. Znano je, da sta oba kot priz. sodnika v zvezi z drugima enakovrednima tovaršema obsodila vsled tožbe I. Orniga svojega nekdanjega stanovskega tovariša in poznejšega odvetnika dr. A. B. v Ptuj v 14-dnevni zapor, samo vsled tega, da bi ga J. Ornig lažje ob kruh spravil. Vse dokaze, ki so se proti Ornigu navedli in ponudili, sta zavrgla. Tako sta ta dva značajna moža v Avstriji »sodila«.

Kako bosta v Jugoslaviji »sodila«, se da sklepati iz njune preteklosti. Sedaj še samo treba, da postane izgnani zet J. Orniga, dr. J. Watzulik, ki je baje celo v Gradcu svoje ime spremenil, da bi svojo češko kri zatajil, predsednik sodnega dvora v Mariboru ali v Celju, potem bo Jugoslavija rešena. In prognani očka J. Ornig, ki je pred dvema letoma zadnjega Habsburžana Karla kleče prosil, naj bo trd proti Slovincem, sme upati, da bo kmalu v triumfalnem sprevodu ustoličen na županskem stolcu v Ptuj.

To bo veselje in radost v Sloveniji. Sai mi radi pozabimo prestane krivice in trpljenje ter ponudimo radi drugo stran lica za klofutanje, ko smo se za klofuto na prvi strani ponižno zahvalili.

Themistocles.

DNEVNE NOVICE.

O nameravani regentovi ženitvi poročajo razni beograjski listi. Baje je njegovo potovanje v Pariz s tem v zvezi. Neveste še ne vejo imenovati.

Naši Sibirci na povratku. V Gruž je dospelo do 400 Slovencev, ki so bili ujeti v Sibiriji. Večina njih je bila v svojedobnem I. jugoslov. polku in se je vrnila po šestletni odsotnosti. Med njimi se je vrnilo več odličnih narodnih delavcev iz Primorske. Dosedaj so dospeli trije transporti, od katerih je naša domovina prva dva prezrla, neznano iz kakega vzroka. Dostojajo se pač že enkrat, da te naše junake, ki so se borili večidel v Dobrudži, dostojno pozdravimo na domačih, prostih tleh, po katerih so taka dolga leta hrepeneli.

Napad na železnico pri Sisku. Ljue 9. tm. ponoči je napadla oborožena tolpa železnični tir med Siskom in Lekenikom ter ga v dolžini 20 metrov razdejala. Čuvaju, kateremu je tolpa zagrozila, se je vendar posrečilo obovratu bližnje po-

staje, tako, da se je preprečila nesreča. Bi li naj zadla zagrebski bratovščina, kateri se je med drugimi vozil tudi predsednik naše plebiscitne delegacije poslanik Jovanovič. Tolpa je štela okrog 70 ljudi; domneva se, da tvorijo iste nahujskani kmetje, drugi zopet pravijo, da se gre za organizirane roparje. Tolpa je po brezuspešnem čakanju na vlake izginila brez sledu in preiskava ni mogla ničesar dognati. Promet je bil čez 24 ur prekinjen.

Zaradi prometa na progi Maribor—Ljutomer pogajanja ne napredujejo, ker jih Avstriji vedno komplicirajo z vsemi mogočimi zahtevami.

Tobačna glavna zaloga v Slovenjgradu je do 8. oktobra 1920 potom javnega natečaja razpisana.

31. redna velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« se vrši v nedeljo, dne 19. septembra 1920 ob 10. uri dopoldne v Ljubljani, v veliki dvorani »Narodnega doma«.

Usoda invalidov, vojnih vdov in sirot. Ministrstvo za socialno politiko je zbralo točne podatke o številu invalidov, o rodbinah padlih vojakov, o vojnih sirotah in sploh o vseh osebah, ki so bile v vojni oškodovane. Po teh podatkih je v Jugoslaviji 137.000 invalidov, 301.000 rodbin padlih vojakov in približno 37.000 vojnih sirot. Želeč, da se v razmerju z odobrenim kreditom pravilno razdele podpore in doklade za invalide, je ministrstvo sestavilo posebno zdravniško komisijo, ki bo izvršila generalni pregled vseh invalidov in dognala odstotek njihove invalidnosti. Podpore bodo prejemale samo oni invalidi, za katere zdravniška komisija dožene, da so za delo nesposobni z nad 20 odstotki, in sicer po en dinar za vsak odstotek nesposobnosti. Vsi oni invalidi, katerih nesposobnost je manjša kakor 20 odstotkov, ne bodo dobivali podpore, deležni pa bodo vseh ugodnosti kakor ostali invalidi. Kar se tiče rodbin padlih vojakov, dobivala bo vsaka od njih po 70 dinarjev mesečno in za vsakega nepreskrbljenega otroka po 8 dinarjev. Sirote brez očeta in matere bodo prejemale podpore po sledeči lestvici: 1 otrok 70 dinarjev, 2 otroka 100 dinarjev, trije 120 dinarjev, štirje 130 dinarjev, pet 138, šest 146 dinarjev mesečno.

Potresi v Italiji se ponavljajo. Po raznih krajih, posebno v Reggio Emilia je porušil vsa poslopja, ki so ostala od zadnjega potresa. Število žrtev še ni znano. Zadnji potres je zahteval 400 mrtvih in 1100 ranjenih. 2500 oseb je brez strehe. Enaka poročila javljajo nov potres tudi iz Masse. Iz Spezie javljajo, da je gora Pisaninu pri Apuaniju začela bruhati ogenj in žveplene dime.

»Za zasluge«. Iz Beograda se doznava, da je dal minister Pribičević državnim pravnikom nalog, obtožiti vse liste radi žaljenja časti, ki so pisali razna ohrkovanja proti nekemu Pavloviču. Za te zasluge prideta tudi »Slovenec« in »Večerni list« zopet enkrat na zatožno klop.

Kongres jugoslovanskih sodnikov se vrši 19. sept. v Zagrebu.

Proti Orlom je nastopil »Hrvatski Krščanski delovski Savez«. V Koroščevem taboru se očitno krha!

Odredba o zvišanju šolnine velja samo za Srbijo; v Sloveniji ostane dozdajna šolnina brez poviška.

Erec Israel se glasom razglaša upravnika Sir Herbert Samuela imenuje odslej Palestina.

Najgusnejši osebni boj sta zopet uvedla mariborska »Straža« in »Slov. Gospodar«. Kar mrgoli v njih najgrših osebnih napadov brez vsake politične vsebine, samo da se oblati nasprotnik. Konstatirali smo že večkrat in ponovimo: vodili bomo tudi v naprej le stvarni politični, ne pa tudi osebni boj. Če »Straža« misli, da ji je blatenje nasprotnika za izveličanje potrebno, pa le naprej!

»O organiziranem odiranju«. Pod tem naslovom piše ljubljanski »Slovenec«: »Privilegirani položaj trgovcev je vzrok današnje gospodarske krize kmetijskega prebivalstva. Če trgovci nočejo nositi rizika, naj se odpovedo profitu. Ker tega ne bodo nikdar storili, je potrebno, da poseže v gospodarsko življenje družba in ubije potom zadružnih ljudskih organizacij prekupčevalstvo«. — To v pobožno premišljevanje gospodov trgovcev v Celju, ki jih predsednik njihovega društva milo vabi v vrste klerikalne širanke.

Na naslov višjega šolskega sveta. Iz krogov vpokojenih učiteljev smo prejeli: Dovolimo si prašanje, zakaj se nam vpokojenim učiteljem ne izplačajo pokojninski prejemki tudi že prvega, ampak še le drugega vsakega meseca? To je imelo smisel za časa stare Avstrije, ko so še davkarje izplačevale prejemke aktivnim nameščencem in vpokojencem, da niso bile prvega z izplačevanjem preobložene. Sedaj pa, ko nakaže knjigovodstvo deželne vlade vse prejemke že nekaj dni pred prvim, nima to nobenega smisla ter ni družega kot od naših oblasti prevzeti staroavstrijski birokratizem, kateri bi pač moral v naši demokratski Jugoslaviji vendar enkrat izginiti. Upamo, da bodo te vrste nekoliko pripomogle! Kaj je nadalje s poviškom draginskih doklad? Listi so prinesli poročilo, da je minister za prosveto podpisal ukaz za izenačenje prejemkov aktivnega in vpok. učiteljstva z onim državnih uradnikov, a sedaj je pa vse tiho. Pusti se nas dalje stradati.

KONGRES JUGOSLOV. SVOBODOMISELNEGA DIJAŠTVA V VARAŽDINU.

Dne 26., 27. in 28. avgusta se je vršil v Varaždinu kongres delegatov jugoslovanskih svobodomiselnih srednješolcev. Dospeli so delegati iz osrčja Srbije, iz daljnega Skoplja, Zaječara, Beograda, Niša, Dalmacije in zasedenega ozemlja. Došli so tudi Hrvatje iz Karlovca, Zagreba, Osjeka, Novega Sada in Slovenci iz Ljubljane, Kranja, Novega mesta in Celja. Varaždinski rodoljubi so mlade, naobudne dijake prijazno sprejeli, a varaždinski dijaki so jim preskrbeli pri mestnih družinah stanovanja in hrano. Povsod so bili gostitelji jako iskreni in postrežljivi in dijaki so hvaležni vračali prijaznost.

Ob devetih zjutraj dne 26. avgusta 1920 se je pričelo zborovanje, predsedoval je tovariš iz Varaždina. Ta dan so poročali zastopniki mestnih organizacij o delovanju posameznih sekcij. Nekatere organizacije iz Srbije in Hrvaške so bile zastopane po ženskih delegatih, ki so jako energično nastopale.

V organizaciji se je zbiralo dijaštvo v posameznih sekcijah h kulturnemu delu, zbiraje knjižnice, iz katerih bodo pošiljalo slovenske knjige v zasedena ozemlja. Vadilo se je v govorništvu in v to svrhu prirejal kulturno-znanstvena in strokovna predavanja. Skrbelo je, da bo de v naši državi čim najmanj analfabetov. Gojilo je umetnost, glasbo in sport, zahajalo je v sokolske vrste. Dramatične sekcije so prirejale po deželi, kar je velikega pomena, dramatična dela naših avtorjev, kakor Cankarja, Meška, Pinzgarija, Funtka i. dr., ki so posebno dobro uspela. Nastopalo je skupno na javnih protestnih shodih, kakor tudi pri drugih koristnih javnih prireditvah.

Drugi dan sta referirala delegata iz Ljubljane o programu in ustroju mestnih organizacij, nakar se je razvila živahna debata, v katero so posegli osobito delegati iz Beograda in Celja; debata se je nadaljevala še popoldne. Isti dan se je razpravljalo tudi o enotnem jeziku in abecedi, dalje so referirali še tovariši iz Varaždina, iz Beograda in Zagreba.

Tretji dan se je razpravljalo o glaslu naše organizacije — kako naj se omogoči izdajanje, kaj naj list objavlja, kje naj izhaja itd. Volili so se referenti in centralna uprava s sedežem v Beogradu. Popoldne ob 4. uri je tovariš Krznarič iz Zagreba zaključil zborovanje in pozivljaj delegate na vztrajno, resno in uspešno delo. — Zvečer istega dne je priredila ljubljanska dramatična sekcija igro »Divji lovec«, ki je krasno uspela ob ogromni udeležbi občinstva. Pred predstavo je tovariš iz Varaždina opisal avtorja in njegova dela. Občinstvo je sledilo igri z velikim zanimanjem in s tem je bil trud igralcev obilo poplačan. Dramatični sekciji »Preporoda« se obeta dobra prihodnost, ako bo pridno vztrajala.

V nedeljo 29. avgusta zjutraj se je dijaštvo odpelalo v Maribor na sokolsko slavnost. Mariborski akademiki so jim preskrbeli izborni stanovanje; bodi jim sedaj po končani slavnosti izrečena iskrena zahvala. **Zvonko Puncer.**

Dopisi.

Veliko vinsko trgatav priredi Kmetijsko bralno društvo na Ložnici v nedeljo 19. tm. ob 4. uri popoldne v gostil-

ni Franca Josla. Pripravljena bo pecenka na razvali in razvali na razvali na zabava. Priate.

Iz Vitanja smo dobili sledeče pojasnilo: Obč. odbor vitanski je bil že spomladi l. 1919 razpuščen in postavljen kot gerent Slovenec Jos. Vester, v gerentski svet pa povečini slovenski člani. Trški gospodarski odbor pa je razum enega odbornika, ki je bil pred mesecem dni izvoljen, v nemških rokah. (Naš list je tudi popolnoma v tem smislu poročal. Pač pa so neki ljubljanski listi našo notico razumeli in posneli v tem smislu, kakor da vladajo tudi še v obč. odboru Nemci. Op. ur.)

Središče. Dne 8. tm. uprizarili so središki dijaki dobro uspelo igro »Cigani«. Čisti dobiček se je odposlal dijaškemu skladu v Pragi.

Središče. Vinska letina v Ljutomer-skih gorah bo letos nenormalno slaba. Kar ni pepel (oidium) uničil, pokončalo je dolgotrajno deževno vreme. Grozdje gnili, jagode pokajo vsled preobile mokrote. Če se vreme ne zboljša, bodo ljudje začeli že ta teden brati, da spravijo vsaj nekaj pod streho.

Središče. Naši klerikalci so priredili dne 5. tm. svoj shod. Znani Marko Krajnc je svojim »mnogobrojnim« poslušalcem klobasari razne budalosti, pri tem pa seveda ni opustil ostudnega zabavljanja na »liberalce«. Med drugim je navzočim zagotavljal, da je zmaga KZ pri predstojeh volitvah zagotovljena. Iz njegove klobasarije je končno izzvenelo, da so le Zvezarji pravi katoličani. — No, Marko! če je taka, potem bo presneto malo vernih duš prišlo v nebesa!

Opeharjen kmet. Iz Središča nam pišejo: V Medjimurju je prodal neki kmet svojo kobilo za visoki znesek 76.000 K. Kupec je izplačal gotovino vedoma s ponarejenimi bankovci, kar je tudi prodalec vedel. Od te svote je spravil kmet dosedaj za 4000 K bankovcev v promet. — Opozarjamo na to tamošnje merodajne oblati.

Medjimurje. Prebivalstvo obmejne-ga dela Medjimurja je počelo pridno spravljati in sušiti tobak, katerega pridelovanje mu je država dovolila, vendar se pa brani tobak izročiti državni upravi monopolov in ga tudi noče državi plačati. **Štrigova.** Dne 7. tm. divjal je po Štrigovi in okolici silen vihar. Iz nevihte se je vsula skoraj pest debela toča, ki je padala kakih deset minut tako, da je uničila vse pridelke na polju in po vinogradih. Še drugi dan je ležala pedenj debelo po jarkih. Prebivalstvo je prišlo ob vso jesensko žetev in ne bo pridelalo tudi ne kapljice sicer tako priljubljenega »Medžimurca«.

TRGOVINA. OBRT INNARODNO GOSPODARSTVO.

Monopolna taksa. Gospodarski urad v Celju nas obvešča: Monopolna taksa za sol se je z 9. tm. zvišala od 25 na 50 dinarjev v zlatu, a za petroleje od 54.65 na 100 dinarjev v zlatu za 100 kg bruto teže. Z ozirom na to, ker sta to predmeta eminentne življenjske važnosti je Gospodarski urad v Celju merodajnim oblastem zadevo pojasnil ter izrazil prošnjo, da se ta taksa popolnoma ukine ali pa vsaj izdatno zniža.

H M E L J.

Žatec 9. sept. 1920. Mirno nakupovanje na kmetih — nespremenjeno — čvrste cene — 2900—3000 č. K za 50 kg.

Nürnberg: Dovozenh 800, prodanih 850 bal, cene tlačene — 2200—2800 M za 50 kg.

Zaveza hmelj. društev Žatec.

Čehi bodo dobavljali stroje Rusiji Posebna ruska gospodarska misija je sklenila v Pragi pogodbo za uvoz velike množine raznih strojev, poljedelskega orodja itd. v Rusijo.

Izvoz sladkorja iz Češkoslovaške. V prvem polletju 1920 se je iz Češkoslovaške izvozilo sladkorja: v Jugoslavijo 21.244 metrskih stotov, v Francijo 902.533, v Anglijo 4500, v Italijo 94.350, v Švedsko 48.100, v Nemčijo 163.110, v Švico 210, v Rumunijo 12.980, v Bolgarijo 32.575, v Poljsko 28.274, v Madžarsko 68.810, v Turčijo 5000, v Avstrijo 238.000 metrskih stotov in končno 55.420 metrskih stotov sladkorja za industrijo.

Izvoz vina je dovolila Ogrska in sicer izvoz mošta in vina med 5. sept. in 30. nov.

Svoboden, carine prost izvoz je dovoljen za posode (boji, vreče, košare) za pakiranje suhega in svežega sadja, ki se pošilja v inozemstvo. Uvoznik se mora s posebno deklaracijo obvezati, da bo uvoženo posodo porabil za izvoz sadja.

V poduk in svarilo obrtnikom ki žele dobivati večjo množino blaga iz Avstrije. Kakšne razmere vladajo dandanes na železnica in skladiščih, naj Vam pojasni sledeči slučaj: »Na Dunaju sem naročil 36 klobukov. Od teh 36 kosov jih pripelje špediter Jelinek samo 32 v Maribor do 12. julija 1920. Carine in voznine do Maribora sem plačal K 807—SHS. Dvakratna prošnja, naj mi blago pošljejo iz Maribora po pošti, ni pomagala nič; peljal sem se sam v Maribor dne 26. avg. k špediterju Schenker-ju. On je iz carinskega skladišča prevzel še 25 klobukov, katere sem tudi jaz od njega prevzel. Klobuki, kateri so bili ukradeni, staneta dva po 300 K, skup 600 K, a 9 kosov po 700 K avstr. velj. Škode imam 7200 avstr. kron. V Mariboru sem bil radi pokradenih klobukov pri odgovornih činiteljih, a odgovornosti za nje ni hotel prevzeti nikdo, češ da je odgovoren za blago skladiščnik, ki seveda nima nikakega premoženja. Nič kaj boljše se mi ni zgodilo spomladi lanskega leta, ko sem dobil kosmate klobuke iz Češkoslovaške; do Dunaja so mi pokradli 29 kosmatih klobukov, na Dunaju sem ostale prevzel. Nastane vprašanje, po kakšni ceni naj prodajam klobuke, ki sem jih po dolgem času prejel? Kje je čut za odgovornost? Kedo pomaga delati draginjo, ki je že itak prevelika? Bilo bi želeli, da se napravi konec tem nesnosnim razmeram.

RAZNE VESTI.

Uspehi »Jugoslovanskega kluba« Moj prijatelj Imbrek, zelo vnet čitatelj »Slovenca«, je vsled poročil tega lista o uspehih »Jugoslovanskega kluba« prišel tudi do prepričanja, da je lepo vreme na dan sokolskega tabora v Mariboru ter sijajni nastop Sokolstva istotako »uspeh Jugoslovanskega kluba«. Prijatelj Imbrek prehaja v fiksne ideje in se boji za njegovo zdravje.

Tovarno za ponarejanje bankovcev so izsledili v Shveglvi vili na Bledu. Našli so najpreciznejše stroje na motor, papir, steklenice in posode za kemikalije itd. Zasedovanje krivcev je uvedeno.

Strašna lakota se pojavlja na Kitajskem, posebno v provinci Honan in Šantung. 20 milijonom Kitajcev grozi smrt po lakoti.

Najmočnejši človek na svetu je Francoz Cadine, ki je na olimpijskih igrah v Anversu dobil prvenstvo.

Zemlja požira mesto. V Nicaragni v Ameriki se je jelo pogrezati mesto Corinto. Pristanišče je že pod vodo. Morska voda ob obrežju ima 48 stopinj C. Neprestano se sliši strašno podzemsko grmenje. Prebivalstvo beži.

Zadnja poročila.

Regentov povratek.

Beograd, 11. sept. Danes popoldne ob pol 16. uri dospel je prestolonaslednik-regent Aleksander iz svojega kratkega pariškega potovanja v Beograd. Na kolodvoru so ga sprejele mnogobrojne uradne osebnosti in diplomatski zbor. Z istim vlakom je dospel tudi gosp. Stojan Protič.

Beograd, 12. sept. Regent Aleksander se je popolnoma zdrav vrnil iz Pariza. V njegovem spremstvu se nahaja knežinja Jelena s svojima otrokoma Vsevolodom in Katarino; nastanili so se v vili na topčiderskem brdu, katero je dal regent v to svrhu opremiti. Na povratku se je regent Aleksander mudil v Zagrebu, da se informira o pokretu kmetov in o poteku gibanja.

Povratek dr. Trumbića.

Beograd, 12. sept. Minister za zunanje posle dr. Ante Trumbić je dospel v Beograd ter stanuje v hotelu »Central«.

Proklamacija jugoslovanske patrijarhije.

Karlovci, 12. sept. Mesto si je nadelo slavnostno lice, da kolikor mogoče dostojno proslavi proklamacijo jugoslovanske patrijarhije. Povsod vihrajo državne in narodne zastave, na poslopju metropole se nahaja tudi staroslavna zastava patrijarhije. Včeraj zvečer je

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, širo
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4%)**
štiri od sto 401
156-53

Edina slovenska specialna
trgovina z barvami in laki.
**Agentura in komi-
sijsko podjetje.**

Iv. Ferlež Celje
Narodni dom
447 156-51

Trgovina z lesom in drvni
na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les
po najvišjih dnevnih cenah.

dospelo že mnogo odličnih gostov, po-
sebnost iz Bačke in Banata, pa tudi mno-
go Hrvatov.

Povratak generala Pašića.

Beograd, 12. sept. General Peter
Pašić se je vrnil iz potovanja po Vojvo-
dini danes v Beograd.

Uradniško vprašanje.

Beograd, 12. sept. Na včerajšnji
min. seji se je obravnavalo vprašanje
uradniških plač. Večina ministrov se je
strinjala s tem, da je treba sprejeti načrt
zakona o razdelitvi uradništva v činov-
ne razrede. Stvar se bo rešila končno v
enji prihodnji seji min. sveta tekom pri-
hodnjega tedna.

Min. predsednik Vesnić italijanskemu
min. predsedniku Giolittiju.

Beograd, 12. sept. Povodom po-
tresne katastrofe v Italiji, odposlal je mi-
nistrski predsednik Vesnić italijanskemu
min. predsedniku Giolittiju naslednjo bro-
zajko: »Podvizam se, izraziti Vam v
imenu kraljevske vlade svoje najgloblje
sočutje s prebivalstvom Vaših pokrajin,
katero je zadela potresna nesreča ter
Vas obenem uveriti o svojem osebnem
spoštovanju, ki ga gojim za Vas že dol-
go.« Giolitti je odgovoril: »Vaša ekscel-
enca blagovolji sprejeti izraz priske-
ne zahvale prebivalstva, ki je trpelo vsled
zadnje potresne katastrofe. Prosim, da
kraljevi vladi izročite to zahvalo italijan-
ske vlade in sprejmete izraz mojega o-
sebnega spoštovanja.«

Žrtve folksoverovcev.

Ljubljana, 13. sept. Iz Borovč
javljajo: V soboto ob polnoči napadla je
tolpa folksoverovcev najmlajšega člana
tukajšnjega Sokola ter mu prizadala z
noži dvoje ran v levo pleče. Stanje ran-
jenca se je obrnilo na bolje in je upati,
da kmalu okreva. Enega izmed napadal-
cev so djali pod ključ. V nedeljo je hote-
la ista tolpa napasti stanovanje dr. Mišiča,
kateri se je le z veliko težavo napadu
ubranil.

Demisija čehoslov. kabineta.

Praga, 12. sept. »Narodni Listy«
javljajo, da bo Tusarjev kabinet na min.
seji v torek radi nevdzdržnosti razmer v
koalicijskem kabinetu podal ostavko.

Poskus sovjetov ponesrečen.

Milan, 11. sept. V popoldanski seji
delavske organizacije se je izjavil tajnik
splošne delavske zveze Deragone proti
vsaki diktaturi proletarijata in proti bolj-
ševskim tendencam. Njegov predlog gde-
de dnevnega reda je bil sprejet, oni stran-
ke pa odklonjen.

Berlin, 11. sept. Švicarska brzo-
javna agentura javlja iz Rima, da je pro-
drlo med industriji kakor tudi med de-
lavstvom prepričanje, da se je poskus
kovinarskih delavcev, upelajti sovjetov,
ponesrečil in da je to vprašanje za obla-
sti torej rešeno.

Proda se skoro novo dobro ohranjeno
lahko kolo radi premostitve. Izve se: Spod.
Lanoš, baraka šte. 2. 1328

Na prodaj:

Novi, temnorjavi čevlji št. 38'5, otro-
ški reform-stol, fotografski aparat,
oklep za štedilnik, pečica za pečenje,
železna peč in priprava za krožnike
pogreti. Za kresijo šte. 6. 1319 1

Kmetijski stroji

sadni mlinci, čistilniki za žito,
robkalniki za koruzo, kultivatorji,
dvojnate brane, okopavalniki itd.
se dobijo po zelo ugodnih cenah
in so na ogled v **skladiščih
Gospodarske zadruge v Celju,**
Razlagova ulica šte. 1.

Stavbeno in galan- terjsko kleparstvo

Aut. Josia nasl.

Franjo Dolžan

26 Kralja Petra cesta 8
nasproti »Belega voja« 63
Prevzema vsa v stroko spadajoča
delo, izvršitev točna in solidna.

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ulica 2
(v bližini kolodvora).

Izdelovanje vseh
vrst čevljev, od
priprostitih do naj-
finejših po dnev-
nih cenah. 45-24

Stole, žimnice, razno pohištvo

in tapetniške izdelke ima v
založbi: **Marija Baumgartner**
287
156-140 **Gospodarska ulica 25.**
Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Priporočam!

Šivalne stroje,
kolesa, pnevmatiko,
kakor tudi vse potrebščine
za šivalne stroje in kolesa.
Cene zmerne.

Marija Kladnik
Celje, Kralja Petra c.št. 33.
1214 2-2

Proda se

železna peč, železna postelja, velika
miza in nekaj vinskih sodov. Vpraša
se: Glavni trg šte. 8, v veži. 1213 2-2

Dva dijaka

se sprejmeta na stanovanje in hrano.
Dečkov trg št. 3, II. nadstrop. 1215 3-2

Pozor! 100-79 Pozor!

vinogradniki in vinočrčci!

V zalogi se nahaja **železni lak**
za sodne obroče po zelo ugodni ceni.
Ako si jih želite pobarvati, naročite
pri trdkih

Ivan Ravnikar, Celje.

Po nizki ceni se točijo izborna pristna vina v gostilni Narodnega doma v Celju

Vedno sveže pivo.

Dobra kuhinja.

Za obisk se priporočata
1682-15

Karol in Pepca Perc.

15-letno dekle

išče prostor za učenje
v trgovino mešanega blaga, z oskrbo
v hiši. Zmožna slovenskega in nem-
škega jezika. Pismene ponudbe naj se
pošljejo na Vinko Polak, Petrovče. 1325

Iščem službe

v kakšnem hotelu ali restavraciji v ku-
hinjo, kot pomočnica (ekstramadel) v
Mariboru ali Ljubljani. — Ponudbe pro-
sim na naslov Rezi Lešnik p. Vojnik.

Proda se dobro ohranjeno damsko
kolo s pred. o. pnevmatiko. —
Natančneje v upravnistvu. — 1321 2-1

Učenka

meščanske šole se sprejme na
stanovanje s hrano. — Naslov v
upravi »Nove Dobe«. 1324 1

Lepa kočija

napolkrita, lahka, za enega konja,
se pro a. V. Rossner, go-
stiln čar, Braslovce. 1323 1

Prodajalko

v trgovino z moko se sprejme
tako. Prednost imajo, katere so že bile
v špecerijski trgovini na deželi ter
imajo večletno prakso. Cenj. ponudbe
se blagovolji poslati na naslov:

Arh, Gospodarska ulica 19, Celje.

Lepo malo posestvo

(hiša, gospodarsko poslopje in 5 orlov
zemlje) v St. Jurju ob juž. žel., Lepa
črna garnitura (zlatni brokat antik), 8
HP motor (Roholmotor) in pisalni stroj
»Erika« se proda. Več pri Brezniku,
Celje, Dolgopolje 3. 1327 2-1

Naprodaj je:

industrijalni železniški tir,
dolžost 400 metrov, širina 60 cm,
šine 6 cm visoke, zvezane in dva
železna voza, kolesna visokost
28 centimetrov.

Naprodaj je tudi že rabljena **mlinska
uredba,** 2 nova **mlinska kamna**
za belo moko in 2 **vodna kolesa.**

Jakob Koštomaj

1217 Št. Jur ob juž. žel.

Izjava.

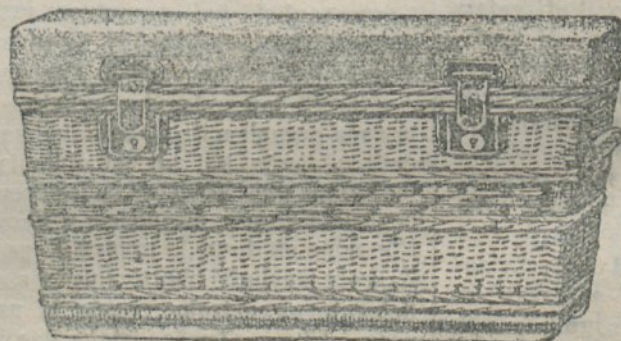
Podpisani izjavljam, da nisem za
mojo ženo **Karoli o Naratovo**
noben plačnik, ako bi utegnila pod
mojim imenom blago naročevati ali
druge kupčije delati. 1216 1

Vinko Narat

trgovec v Slivnici.

Cenjenemu občinstvu dajem naznanje, da sem odprl delavnico pletarstva.

Izdelujem vsakovrstne pletenine, delo **prve** vrste; kakor:

pleteno pohištvo,
kovčke za potovanje,
mize za rože,
košarice za perilo
i. t. d.

Sprejemam naročila
na drobno in debelo
po primernih cenah.
Priporočam se za
obi. naročila
ter beležim

s spoštovanjem

Alojzij Prah

1320 1

Prešernova ul. 16/1.

Bencin,
petrolej,
gonilno olje,

strojno olje,
cilindrovo olje,
tovot mast,

kolomaz, 1046 12-7
vazelin,
olje in mast za usnjarje

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd.

Dopise na centralo v Mariboru.

Telefon šte. 80.

Brzjavlj: Rafinerija.